

jakýchkoli majetkových práv nebo výhod, nebo své výdělečné činnosti bez důležité příčiny se vzdala, nebo ji zaměnila za méně výnosnou, přihlédne soud, když stanoví její závazek a plnění, k jejím majetkovým a výdělečným poměrům, jaké tu byly v době, než tak činila. Kromě těchto civilně právních ustanovení, má zákon i ustanovení procesuální (zajišťovací exekuce, věc feriální) a trestní. Kdo úmyslně nebo z hrubé nedbalosti neplní svoji povinnost vyživovati nebo zaopatřiti jiného, takže oprávněný je vydán nouzi nebo že musí, aby nebyl vydán nouzi, býti podporován odjinud, dopouští se přestupku, na nějž je tuhé vězení od jednoho týdne do 6 měsíců a ztráta volebního práva do obcí. Tento trestný čin se stíhá veřejnou obžalobou, ale jen na návrh osoby, mající právo na výživu nebo zaopatření a není-li svéprávná, poručenského soudu.

Bylo by si přáti, aby zákon měl účinek výchovný, vyburcoval svědomí a vzpružil smysl pro povinnost u těch, kdo zanedbávají své povinnosti živitele naproti těm, kdo jsou jim nejbliže.

Kdy bude vyhověno čl. VII. zák. č. 166/1930? Zákon ze dne 26. listopadu 1930, č. 166 Sb. z. a n., kterým se prodlužují a doplňují zákony, týkající se bytové péče, ustanovuje v čl. VII.: »Ministru sociální péče se ukládá, aby sestavil a ve Sbírce zákonů a nařízení vyhlásil znění zákona č. 44/1928 Sb. z. a n., jaké vyplývá ze změn předsevzatých zákonem č. 30/1930 a tímto zákonem.« Od vydání tohoto zákona (29. listopadu 1930) uplynuly tři měsíce, ale článek VII. cit. zákona dosud vyhověno není.

Čtvrtý sjezd čsl. právníků v r. 1934? Na III. sjezdu čsl. právníků v srpnu 1930 v Bratislavě bylo vysloveno přání, aby příští sjezd byl konán v Praze v r. 1932. Proti tomuto datu byly vyslovovány hned pochybnosti, opírající se o úvahy hlavně povahy technické. Nyní, zdá se, přibývá úvaha další, jež rovněž radí, aby sjezd byl konán až v r. 1934. Na tento rok připadají totiž s t é n a r o z e n i n y A n t o n í n a R a n d y. Randa předsedal prvému sjezdu českých právníků v roce 1904, v roce svých 70. narozenin. Bude-li konán příští sjezd v roce, do něhož spadá s t é n a r o z e n i n y tohoto vynikajícího českého právníka, bude to zároveň důstojnou a vhodnou příležitostí vděčné vzpomínky naň.

Soudy a jiné státní úřady. Nedávno uveřejnil pod čarou v L. Nov. Dr. A d o l f S t r á n s k ý své »Vzpomínky z dávných dob soudnických«. V úvodě srovnává soudy s jinými úřady těmito několika větami: »Moje vzpomínky na právní a hlavně soudní poměry ze sedmé a osmé dekády minulého století jsou nejpříjemnějším úsekem mého života. Stál jsem téměř po čtyřicet let v nejužším spojení se soudnictvím. A mohl bych jen potvrdit, že jsou soudcové elitou úřednictva. Jejich úřad a jeho atributy staví je nad ostatní byrokracii. Soudce má pro svůj úkol daleko jistější půdu pod nohama a proto i jeho krok je pevnější a určitější. Přivádí k platnosti jen zákon, a způsob, jakým to činí, je taktéž pevným zákonem předepsán. Není tu žádného místa pro libovůli, pro stranictví a pro jiné účely než pro oživení zákona. Nezávislost nahoru i dolů ozařuje

jej leskem, který jiným úřadům chybí. Odtud roste také jeho autorita. Nepodceňuji nijak významu jiných úřadů pro stát, ale formuloval bych tu věc asi takto: Naše úřady úřadují zpravidla mylně, výjimečně správně. Soudy zpravidla správně, výjimečně mylně.«

Advokátní řád ve svém § 9 ukládá advokátům povinnost zastupovati stranu podle zákona a zájmy její zastupovati proti každému s horlivostí, věrností a svědomitostí. Zdá se, že v posledních letech někteří advokáti nejsou si dosti vědomi této povinnosti. Nedávno žaloval advokát stranu, aby mu zaplatila 1000 Kč, jež musil zaplatiti jako trest pro svévoli za stížnost k nejv. správnímu soudu, a odůvodňoval to tím, že strana si přála, aby stížnost byla podána, a slíbila mu nahraditi trest pro svévoli, jenž by mu byl snad uložen. A v rozh. nejv. s. č. 10.168 zase čteme cosi podobného: advokát vymáhal žalobou na straně náhradu nákladů za procesní úkony příčící se civil. řádu soudnímu a zase to odůvodňoval tím, že mu dala strana k nim příkaz. Tito advokáti snižují sami svoje povolání, považujíce se jen za nástroje strany, kdežto mají býti jejími odbornými a svědomitými rádci.

Sté narozeniny Josefa Hlávky, zakladatele České akademie věd a umění byly oslaveny dne 14. února t. r. v Pantheonu Národního musea. Vděčně bylo připomenuto veřejnosti, zejména mladším generacím, neobyčejně záslužné a veliké dílo tohoto podnikavého a obětavého technika, jenž bohaté výtěžky své neúnavné práce věnoval cele svému národu. Česká akademie, Národohospodářský ústav, Studentské koleje a Nadání Josefa, Marie a Zdenky Hlávkových jsou nezníitelné pomníky, jež budou vždy udržovati památku jeho jména a vzbuzovati vděčnost. V oslavných vzpomínkách, věnovaných tomuto prvému opravdovému mecenáši českého národa, zazníval jen jeden zahořklý stesk, že totiž Hlávka nenalezl v dobách poválečných, kdy zmnožily se řady milionářů, dosud ani jednoho následovníka.

Chyba ve vydání Obecného zákoníka občanského. Byli jsme upozorněni na následující chybu v § 1174 vydání Roučkova. Poslední věta, 1. odst. § 1174 o. z. o. tam zní: »Bylo-li však něco, aby se zabránilo činu nedovolenému, dáno tomu, kdo chtěl se tohoto činu dopustiti, nelze žádati za vrácení«. Německý text však zní: »Ist aber etwas zur Verhinderung einer unerlaubten Handlung demjenigen, der diese Handlung begehen wollte, gegeben worden, so findet die Zurückforderung statt.« Také by se doporučovalo upozorniti zřetelně na to, že § 375 slova »a prokáže to« pozbyla předpisy civ. ř. s. významu (Tilsch, Einfluß der Z. P. G., str. 95).

Program třetího mezinárodního sjezdu pro právo trestní, který bude konán roku 1932 v Palermu, byl určen na schůzi ředitelské rady Mezinárodní společnosti pro trestní právo, pořádající tento sjezd, jež se konala 10. ledna t. r. v Paříži, takto:

1. Pro které delikty bylo by připustiti princip universality?
2. Čestná porota a urážky na cti.